

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

**IGAZSÁGÜGYI MINISZTER
EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERE
MINISZTERELNÖKSÉGET VEZETŐ MINISZTER**

Az információs önrendelkezési jogról
és az információszabadságról szóló
2011. évi CXII. törvény
27. § (5)-(7) bekezdése szerint
NEM NYILVÁNOS.

Készült 2015. szeptember 28-án.

ELŐTERJESZTÉS

a Kormány részére

**a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak,
vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi
CCVI. törvény módosításáról**

Budapest, 2015. szeptember

2015. ... évi törvény

a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról

1. §

A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A lelkiismereti és a vallásszabadság mindenkit megillető alapvető jog, amely nem köthető semmilyen jogi formához.”

2. §

Az Ehtv. 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A lelkiismereti és vallásszabadság joga a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti szolgálati jogviszonyban, valamint a Magyar Honvédségnél és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatnál szolgálati jogviszonyban állók számára szolgálatteljesítésük során - a szervezet működési rendjével és a honvédelmi kötelezettség teljesítésével összhangban - szabadon gyakorolható.”

3. §

Az Ehtv. II. Fejezete helyébe a következő fejezet lép:

„II. FEJEZET

A VALLÁSI KÖZÖSSÉGEK JOGÁLLÁSA

1. A vallási tevékenység és a vallási közösség jogállására vonatkozó általános szabályok

6. § E törvény alkalmazásában vallási közösség a természetes személyek minden olyan közössége, szervezeti formától, jogi személyiségtől vagy elnevezéstől függetlenül, amely vallás gyakorlására alakult és elsődlegesen vallási tevékenységet végez.

7. § (1) Vallási közösség működhet jogi személyiség nélkül, valamint jogi személyiséggel rendelkező szervezeti formában.

(2) Jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség

- a) a vallási egyesület,
- b) a nyilvántartásba vett egyház és
- c) a bejegyzett egyház.

7/A. § (1) A vallási közösségek tagjaik vallási meggyőződésének megfelelően szabadon állapítják meg hitéleti célú tevékenységük kereteit, szabályait, szervezeti formájukat és elnevezésüket.

(2) A vallási közösség olyan világnézethez kapcsolódó tevékenységet folytat, amely természetfeletti irányul, rendszerbe foglalt hitelvekkel rendelkezik, tanai a valóság egészére irányulnak, valamint sajátos magatartáskövetelményekkel az emberi személyiség egészét átfogja (a továbbiakban: vallási tevékenység).

(3) Önmagában nem tekinthető vallási tevékenységnek

- a) a politikai és érdekérvényesítő,
- b) a pszichikai vagy parapszichikai,
- c) a gyógyászati,
- d) a gazdasági-vállalkozási,
- e) a nevelési,
- f) az oktatási,
- g) a felsőoktatási,
- h) az egészségügyi,
- i) a karitatív,
- j) a család-, gyermek- és ifjúságvédelmi,
- k) a kulturális,
- l) a sport-,
- m) az állat-, környezet- és természetvédelmi,
- n) a hitéleti tevékenységhez szükségesen túlmenő adatkezelési, valamint
- o) a szociális

tevékenység.

(4) A vallási közösség kizárólag olyan vallási tevékenységet gyakorolhat, amely az Alaptörvénnyel nem ellentétes, jogszabályba nem ütközik, és nem sérti más közösségek jogait és szabadságát.

7/B. § A vallási közösség az egyház megjelölést elnevezésében és a tevékenységére való utalás során önmeghatározása céljából - a saját hitelvei szerinti tartalommal - használhatja.

8. § (1) Az állam a vallási közösségek irányítására, felügyeletére szervet nem működtethet, és nem hozhat létre.

(2) A vallási közösség hitelvei, belső törvénye, alapszabálya, szervezeti és működési szabályzata vagy azoknak megfelelő más szabályzata (a továbbiakban együtt: belső szabály) alapján hozott határozat érvényre juttatására állami kényszer nem alkalmazható, azt állami hatóság nem vizsgálhatja. A vallási közösség belső szabályon alapuló döntését állami szerv nem módosíthatja vagy bírálhatja felül, a jogszabályban nem szabályozott belső jogviszonyokból eredő jogviták elbírálására állami szervnek nincs hatásköre.

9. § (1) Az állam és a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségek együttműködnek a közjó előmozdításában. Az állam a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségekkel történelmi és kulturális értékeket megőrző, nevelési-oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, kulturális vagy sporttevékenység valamint más közcélú tevékenység ellátására megállapodást köthet történelmi és társadalmi szerepük, társadalmi elfogadottságuk, beágyazottságuk, szervezethezességük, az általuk hagyományosan végzett közcélú tevékenységek során szerzett tapasztalataik és - az együttműködéssel érintett közcélú tevékenységek sajátosságaihoz igazodva - azok ellátásához szükséges feltételek fennállásának figyelembe vételével.

(2) Az állam az (1) bekezdés szerinti kiemelkedő jelentőségű közcélú tevékenységeket hosszú távon ellátó bejegyzett egyházakkal átfogó együttműködési megállapodást köthet. Az ilyen együttműködési megállapodást törvényben kell kihirdetni.

2. A vallási egyesület

9/A. § (1) Az azonos hitelveket valló természetes személyek vallásuk gyakorlása céljából, vallási tevékenység végzésére vallási egyesületet hozhatnak létre az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény alapján.

(2) A vallási egyesületre az egyesületre vonatkozó szabályokat az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

9/B. § A vallási egyesület alapszabálya az egyesületre vonatkozó szabályoktól eltérően határozhatja meg

a) a tagsági jogviszony keletkezésének és a tagsági jogok gyakorlásának módját, valamint

b) azoknak a vallási egyesülettel jogviszonyban álló személyeknek a körét, feladatát és hatáskörét, akik az egyesület

ba) működésére vonatkozó belső döntés meghozatalára és ellenőrzésére, illetve

bb) ügyintézésére és képviseletére jogosultak.

9/C. § (1) A vallási egyesület közvetlen hitéleti célú működésének biztosítására adományokat gyűjthet, amelyek után jogosult a társasági adóról, osztalékadóról és a személyi jövedelemadóról szóló jogszabályok szerint igazolás kiadására.

(2) A vallási egyesülettel az állam egyes közcélú tevékenységek ellátására, illetve a hitéleti tevékenység támogatására határozott időre szóló megállapodást köthet. A közcélú tevékenységek ellátására kötött megállapodás keretében az állam e feladatok ellátásához költségvetési támogatást nyújthat.

3. A nyilvántartásba vett egyház

9/D. § (1) A vallási egyesületet – kérelmére – nyilvántartásba vett egyházként kell nyilvántartásba venni, ha

a) legalább ezer, Magyarországon lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező nyilvántartott tagja van, vagy részére a nyilvántartásba vételi kérelmet megelőző 3 év átlagában évente legalább négyszáz magánszemély ajánlotta fel befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint meghatározott részét, és

b) legalább 5 éve vallási egyesületként működik.

(2) A nyilvántartásba vett egyház a hitéleti célú tevékenységének támogatása céljából jogosult a magánszemélyek által befizetett személyi jövedelemadója külön törvény szerint felajánlott és meghatározott részére és annak állami kiegészítésére.

(3) A nyilvántartásba vett egyházzal az állam határozott időre szóló megállapodást köthet közcélú tevékenység ellátására, illetve a hitéleti tevékenység támogatására. A megállapodás alapján a nyilvántartásba vett egyház külön törvény szerinti adó-, illetve azzal egy tekintet alá eső más kedvezményben részesülhet.

(4) Az állam a nyilvántartásba vett egyház közcélú tevékenységének ellátásához külön megállapodás alapján, az ilyen tevékenységet ellátó állami és önkormányzati intézményekkel azonos mértékű támogatást nyújt.

(5) A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján egyházként, illetve a 2011. évi CCVI. törvény alapján alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületként, valamint vallási tevékenységet végző szervezetként történt folyamatos működés a vallási egyesületként történő működés időtartamába akkor számít be, ha a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi törvény hatályba lépését megelőző napon a vallási közösség a vallási tevékenységet végző szervezetek nyilvántartásában szerepelt.

3/A. A bejegyzett egyház

9/E. § (1) A vallási egyesületet – kérelmére – bejegyzett egyházként kell nyilvántartásba venni, ha

a) legalább tízezer, Magyarországon lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező nyilvántartott tagja van, vagy részére a nyilvántartásba vételi kérelmet megelőző 5 év átlagában évente legalább négyezer magánszemély ajánlotta fel befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint meghatározott részét, és

b) legalább

ba) 20 éve vallási egyesületként működik vagy

bb) 100 éves szervezett formában történő nemzetközi működéssel rendelkezik.

(2) A nyilvántartásba vett egyházat – kérelmére – bejegyzett egyházként kell nyilvántartásba venni, ha

a) legalább tízezer, Magyarországon lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező nyilvántartott tagja van, vagy részére a nyilvántartásba vételi kérelmet megelőző 5 év átlagában évente legalább négyezer magánszemély ajánlotta fel befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint meghatározott részét, és

b) legalább

ba) 15 éve nyilvántartásba vett egyházként működik vagy

bb) 100 éves szervezett formában történő nemzetközi működéssel rendelkezik.

(3) Az (1) bekezdés b) pont bb) alpontja és a (2) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti nemzetközi működést

a) legalább két országban egyházi státusszal rendelkező és azonos hitelveket valló egyházak által kiállított igazolás,

b) legalább két országban működő és azonos hitelveket valló egyházak, tagegyházak szövetsége által a szövetségi tagságról kiállított igazolás, vagy

c) legalább két országban működő részegyházakat összefogó világegyház által kiállított igazolás

alapján kell megállapítani.

(4) A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján egyházként, illetve a 2011. évi CCVI. törvény alapján alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületként, valamint vallási tevékenységet végző szervezetként történt folyamatos működés a vallási egyesületként, illetve nyilvántartásba vett egyházként történő működés időtartamába akkor számít be, ha a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi

CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi törvény hatályba lépését megelőző napon a vallási közösség a vallási tevékenységet végző szervezetek nyilvántartásában szerepelt.

9/F. § (1) A bejegyzett egyházak hitéleti tevékenységét, valamint közcélú tevékenységét – állami feladat ellátása esetén, illetve az állammal kötött megállapodás alapján – az állam támogatja.

(2) A bejegyzett egyházak hitéleti célú tevékenységük, valamint közcélú tevékenységük érdekében külön törvény szerinti adó-, illetve azzal egy tekintet alá eső más kedvezményben, valamint költségvetési támogatásban részesülnek.

(3) A bejegyzett egyház a közcélú tevékenysége után – külön törvényben meghatározottak szerint – a hasonló tevékenységet folytató állami vagy helyi önkormányzati intézményekkel azonos mértékű támogatásra jogosult.

(4) A bejegyzett egyház jogosult a magánszemélyek befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint felajánlott és meghatározott részére, és annak állami kiegészítésére.

3/B. Az egyházi jogi személy

10. § Egyházi jogi személy a bejegyzett egyház és a nyilvántartásba vett egyház (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: egyház), továbbá azok belső egyházi jogi személye.

11. § (1) Az egyház belső szabálya szerint jogi személyiséggel rendelkező egysége, szervezete vagy intézménye jogi személy (a továbbiakban: belső egyházi jogi személy).

(2) A belső egyházi jogi személy az egyház belső szabálya szerint működik, az egyház belső szabályában meghatározott viszonyokban az egyház képviselőjében jár el. A belső egyházi jogi személyre az egyházra vonatkozó szabályokat megfelelően kell alkalmazni.

(3) Az egyház közcélú tevékenységet ellátó intézménye az egyház belső szabálya szerint belső egyházi jogi személynek minősülhet. Nem minősül belső egyházi jogi személynek az egyház által létrehozott gazdasági társaság, alapítvány és egyesület.

12. § Az egyház belső szabálya a jogi személyre törvényben meghatározott általános szabályoktól eltérően határozhatja meg

- a) az egyház és a belső egyházi jogi személy
 - aa) szervezetére és képviselőjére,
 - ab) törvényes működésének biztosítékaira,
 - ac) átalakulására, egyesülésére, szétválására és jogutód nélküli megszűnésére, valamint
- b) a belső egyházi jogi személy létesítésére vonatkozó szabályokat.”

4. §

Az Ehtv. II/A. Fejezete helyébe a következő fejezet lép:

„II/A. FEJEZET

A JOGI SZEMÉLYISÉGGEL RENDELKEZŐ VALLÁSI KÖZÖSSÉG SZOLGÁLATÁBAN ÁLLÓ SZEMÉLY

13. § (1) Az egyházi személy a bejegyzett egyház, valamint a nyilvántartásba vett egyház belső szabályában meghatározott, a bejegyzett egyház, valamint a nyilvántartásba vett egyház szolgálatában álló, egyházi szolgálatot sajátos egyházi szolgálati viszonyban, munkaviszonyban vagy egyéb jogviszonyban teljesítő természetes személy.
- (2) Az egyházi személy a hitéleti szolgálata során tudomására jutott, személyiségi jogot érintő információkat nem köteles állami hatóság tudomására hozni.
- (3) Az egyházi személy fokozott szabálysértési és büntetőjogi védelemben részesül.

- 13/A. § (1) A vallási egyesület vallási tevékenységet hivatásszerűen végző tagja a vallási egyesület szolgálatában álló, munkaviszonyban vagy egyéb jogviszonyban foglalkoztatott természetes személy.
- (2) A vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjára a 13. § (2) és (3) bekezdését alkalmazni kell.”

5. §

Az Ehtv. III. Fejezete helyébe a következő fejezet lép:

„III. FEJEZET

A JOGI SZEMÉLYISÉGGEL RENDELKEZŐ VALLÁSI KÖZÖSSÉG ÉS AZ EGYHÁZI JOGI SZEMÉLY NYILVÁNTARTÁSA

4. A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség nyilvántartása

14. § (1) A vallási egyesület nyilvántartásba vétele a Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: bíróság) kizárólagos illetékességébe tartozik.
- (2) A nyilvántartásba vétel iránti kérelem alapján a bíróság kizárólag azt vizsgálja, hogy
- a) a szervezet képviselői nyilatkoztak arról, hogy az alapítás vallási tevékenység végzése céljából történik, és ez az alapszabályból is megállapítható,
 - b) a szervezet által gyakorolni kívánt tevékenység a 7/A. §-sal nem ellentétes,
 - c) legalább tíz tag a szervezet vallási célra történő megalakulását kimondta és elfogadta annak alapszabályát, és
 - d) a szervezet tagja legalább tíz, Magyarországon lakó vagy tartózkodó természetes személy és az alapszabály nem teszi lehetővé, hogy a szervezet tagja nem természetes személy is legyen.
- (3) A bíróság a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet kizárólag abban az esetben utasíthatja el, ha a szervezet nem felel meg a (2) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott valamely feltételnek.

15. § (1) A bejegyzett egyházat és a nyilvántartásba vett egyházat a bíróság tartja nyilván.

(2) A bíróság a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséget (e § alkalmazásában: kérelmező) kérelmére bejegyzett egyházként illetve nyilvántartásba vett egyházként nyilvántartásba veszi, ha

a) a kérelmező elsődlegesen vallási tevékenységet végez, tanításának lényegét tartalmazó hitvallása és rítusa van,

b) a 9/D. § (1) bekezdésében, illetve a 9/E. §-ban meghatározott feltételek teljesülnek,

c) a kérelmező nyilatkozik arról, hogy tevékenysége és az alapszabálya a 7/A. §-sal nem ellentétes, és

d) a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül számviteli és gazdálkodási szabályok ismételt megsértése miatt a kérelmezővel szemben joghátrány nem került alkalmazásra.

(3) A bíróság a 9/E. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja vagy a 9/E. § (2) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti feltétel alkalmazása esetén a kérelmezőt bejegyzett egyházként illetve nyilvántartásba vett egyházként akkor veszi nyilvántartásba, ha a vele szemben nemzetbiztonsági kockázat nem merült fel.

(4) A 9/E. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjában valamint a 9/E. § (2) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti feltétel vizsgálata során a bíróság jogász, vallástörténész, vallástudós vagy szociológus szakképzettségű és tudományos fokozattal rendelkező szakértő közreműködését veheti igénybe. Nem kérhető fel szakértőként egyházi személy.

(5) Ha a vallási közösség a 27. § (2) bekezdése szerinti kiválással jött létre, annak nyilvántartásba vételi eljárása során a 9/D. § (1) bekezdés b) pontja, 9/E. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja, valamint a 9/E. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti feltétel vizsgálata során a kiválással érintett vallási közösség működési ideje nem vehető figyelembe.

15/A. § (1) A bíróság legkésőbb a 14. § (2) bekezdésében, a 15. § (2) bekezdésében meghatározott kérelem, valamint a 28. § (1)-(2) bekezdése szerinti kereset érkezésétől számított hatvan napon belül dönt a nyilvántartásba vételről, a nyilvántartásból való törlésről vagy a kérelem, kereset elutasításáról. A bíróság e határidőn belül intézkedik a nyilvántartásba vételt elrendelő, az azt elutasító, valamint a nyilvántartásból való törlésről rendelkező határozatnak a kérelmet benyújtó vallási közösség, az ügyész és az egyházi kapcsolatok koordinációjáért felelős miniszter részére történő kézbesítése iránt.

(2) A nyilvántartásba bejegyzett adatok változását – a változástól számított tizenöt napon belül – be kell jelenteni.

(3) A vallási közösség nyilvántartásba vételét el kell utasítani, ha a 14. § (2) bekezdésében vagy a 15. § (2) és (3) bekezdésében foglalt feltételek nem állnak fenn.

16. § (1) A kérelmet benyújtó vallási közösség nyilvántartásba vételét elrendelő, az azt elutasító, valamint a nyilvántartásból való törlésről rendelkező határozat ellen

a) a kérelmet benyújtó vallási közösség képviselője,

b) a már nyilvántartásba vett nyilvántartásba vett egyház, bejegyzett egyház képviselője és

c) az ügyész

fellebbezéssel élhet.

(2) A bíróság a jogerőre emelkedéstől számított 15 napon belül intézkedik a nyilvántartásba vételt elrendelő, az azt elutasító, valamint a nyilvántartásból való törlésről rendelkező határozatnak a kérelmet benyújtó vallási közösség, az ügyész és az egyházi kapcsolatok koordinációjáért felelős miniszter részére történő kézbesítése iránt.

17. § A 15. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartás adatai nyilvánosak.

5. A belső egyházi jogi személy nyilvántartása

18. § (1) A belső egyházi jogi személyt a bíróság a bejegyzett egyház, valamint a nyilvántartásba vett egyház egészének vagy legfőbb szervének képviselője kérelmére veszi nyilvántartásba.

(2) A nyilvántartásba nem vett belső egyházi jogi személy jogi személyiségét a bejegyzett egyház, valamint a nyilvántartásba vett egyház egészének vagy legfőbb szervének vagy az adott belső egyházi jogi személy közvetlen felettes egyházi szervének a bíróságnál bejelentett képviselője vagy a bejegyzett egyház, valamint a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya szerint erre feljogosított tisztségviselője igazolja.

(3) A belső egyházi jogi személy nyilvántartásba bejegyzett adatai nyilvánosak.”

6. §

Az Ehtv. IV. Fejezete helyébe a következő fejezet lép:

„IV. FEJEZET

A JOGI SZEMÉLYISÉGGEL RENDELKEZŐ VALLÁSI KÖZÖSSÉGEK MŰKÖDÉSE

6. A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség működésének szabályai

19. § (1) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség saját belső szabálya, hitelvei és szertartási rendje szerint működik.

(2) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség részt vállalhat a társadalom értékkeremtő szolgálatában, ennek érdekében önmaga vagy e célra létrehozott intézménye útján olyan közcélú tevékenységet is elláthat, amelyet törvény nem tart fenn kizárólagosan az állam vagy annak intézménye számára.

(3) A közcélú tevékenységet a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség közvetlenül vagy intézményei útján identitásának megfelelően végzi, amelyre tekintettel a felvételhez és a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez, fenntartásához és megszüntetéséhez a világnézeti elkötelezettség természete vagy tartalma miatt indokolt, annak megőrzéséhez és gyakorlásához szükséges és arányos feltételek határozhatók meg.

(4) Az Alaptörvény VIII. cikk (2) bekezdése vagy XII. cikk (1) bekezdése alapján létrejött szervezet által ellátott közcélú tevékenységet e célból létrehozott vagy már működő belső egyházi jogi személy az ilyen szervezet egyetemes jogutódjaként nem veheti át.

(5) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség a polgári jogi jogviszonyokban korlátozás nélkül részt vehet, ennek keretében jogosult gazdasági társaságot és civil szervezetet létrehozni, azokban részt venni.

19/A. § (1) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség bevételei elsősorban természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezetek adományaiból és egyéb hozzájárulásaiból, valamint az ilyen bevételek hasznaiból tevődnek össze.

(2) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség és a belső egyházi jogi személy adományokat gyűjthet, amelyek után jogosult a társasági adóról, osztalékadóról és a személyi jövedelemadóról szóló jogszabályok szerint igazolás kiadására.

(3) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség jogszabályban meghatározottak szerint az államháztartás alrendszeréből, európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, egyedi döntés alapján támogatásban részesülhet.

(4) A vallási egyesület a nem hitéleti célra nyújtott támogatásból származó bevételeit és annak felhasználását a számvitelről szóló törvény és a könyvvizetéshez kapcsolódó egyéb jogszabályok szerint tartja nyilván.

(5) A vallási egyesület számára nem hitéleti célra nyújtott támogatás felhasználásának törvényességi szempontok szerinti ellenőrzését az Állami Számvevőszék végzi.

19/B. § (1) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség elnevezése, jelképrendszere, szertartásrendje, valamint a köznyelvben meghonosodott neve fokozott jogvédelemben részesül.

(2) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség elnevezését, jelképrendszerét és a köznyelvben meghonosodott elnevezését - a vallási közösség erre vonatkozó kifejezett írásbeli hozzájárulása nélkül - más nem használhatja. A kifejezett írásbeli hozzájárulás nélküli használatot jogosulatlan használatnak kell tekinteni.

19/C. § Ha az egyházi személy vagy a vallási egyesület vallási tevékenységet hivatásszerűen végző tagja nem a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség más tagja számára végez szolgálatot vagy nyújt szolgáltatást, és akár közvetlen, akár közvetett módon a tevékenysége a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségével kapcsolatba hozható, köteles az adott jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség nevét a szolgálat vagy szolgáltatás felajánlása előtt jól látható módon feltüntetni, illetve nyilvánvalóvá tenni.

19/D. § A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség - különösen a szertartások és a belső szabálya szerinti működés zavartalansága érdekében -, a templom és a vallásgyakorlásra rendelt más hely, valamint a temető fokozott szabálysértési és büntetőjogi védelemben részesül.

19/E. § A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség számára – jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell a jogszabálytervezetek és a jogalkotási koncepciók véleményezésének lehetőségét.

7. Az egyházi jogi személy működésének szabályai

20. § (1) A bejegyzett egyház és a belső egyházi jogi személye az általa vagy intézménye útján ellátott közcélú tevékenysége után a hasonló tevékenységet folytató állami vagy helyi önkormányzati intézményekkel azonos mértékű költségvetési támogatásra jogosult külön törvényben meghatározottak szerint. A nyilvántartásba vett egyház és belső egyházi jogi személye az általa vagy intézménye útján – megállapodás alapján – ellátott közcélú tevékenysége után a hasonló tevékenységet folytató állami vagy helyi önkormányzati intézményekkel azonos mértékű költségvetési támogatásra jogosult.

(2) Közcélú tevékenységet ellátó egyházi jogi személynél az ilyen feladathoz kapcsolódóan foglalkoztatottak munkabére, munkaideje és pihenőideje vonatkozásában a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény szabályait kell alkalmazni. Az ilyen foglalkoztatottakra az állami vagy a helyi önkormányzati intézmények foglalkoztatottaira vonatkozó központi bérpolitikai intézkedések azonos feltételekkel terjednek ki.

(3) Az egyházi jogi személy adókedvezményben és azzal egy tekintet alá eső más kedvezményben részesíthető.

21. § (1) Az egyházi jogi személy az állam, a helyi önkormányzat vagy a nemzetiségi önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézményben és az állam vagy az országos nemzetiségi önkormányzat által fenntartott felsőoktatási intézményben - törvényben meghatározott módon - hitéleti oktatást szervezhet.

(2) A hitéleti oktatáshoz szükséges tárgyi feltételeket és más iskolai foglalkozással nem ütköző időpontját törvényben meghatározottak szerint a nevelési-oktatási intézmény, illetve a felsőoktatási intézmény, a hitéleti oktatásban közreműködő személyt az egyházi jogi személy biztosítja.

(3) A hitéleti oktatás költségeit [ideértve az (1) bekezdésben meghatározottakon túlmenően szervezett hitéleti oktatás költségeit is] - törvény, illetve a bejegyzett egyházzal kötött megállapodás alapján - az állam biztosítja.

22. § (1) Az egyházi jogi személy céljai megvalósítása érdekében jogosult gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő tevékenységet, valamint elsődlegesen végzett tevékenysége mellett gazdasági-vállalkozási tevékenységet - a 19. § (2) bekezdésében meghatározott kereteken túl is - folytatni.

(2) Az egyházi jogi személy vonatkozásában nem minősül gazdasági-vállalkozási tevékenységnek

- a) a hitéleti tevékenységet szolgáló intézmény működtetése,
- b) a hitélethez szükséges kiadvány, kegytárgy előállítása, értékesítése,
- c) a kizárólag hitéleti tevékenységet szolgáló immateriális jószág, tárgyi eszköz és készlet értékesítése, ideértve a liturgikus öltözet megtérítését is,
- d) a hitéleti tevékenységhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásnyújtás, az ilyen tevékenységet szolgáló eszköz nem nyereségszerzési célú hasznosítása és
- e) az egyházi személyek öngondoskodása céljára létrehozott nyugdíjintézet vagy nyugdíjalap működtetése.

(3) A (2) bekezdés szerinti tevékenység bevétele különösen

- a) a szolgáltatás ellenértéke, díja, térítése,
- b) a tevékenységhez kapcsolódó kártalanítás, kártérítés, kötbér, bánatpénz, bírság és adóvisszatérítés,
- c) a tevékenységhez kapcsolódóan visszafizetési kötelezettség nélkül kapott - pénzügyileg rendezett - támogatás, juttatás, és
- d) a szabad pénzeszközök betétbe, értékpapírba elhelyezése után a hitelintézettől, az értékpapír kibocsátójától kapott kamatnak, osztaléknak, illetve az értékpapír hozamának olyan része, amelyet a gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő tevékenység bevétele az összes bevételben képvisel.

23. § (1) A bejegyzett egyház és a belső egyházi jogi személye hitéleti célú bevételeit és azok felhasználását állami szerv nem ellenőrizheti. Hitéleti célú bevételnek minősül különösen a személyi jövedelemadó meghatározott részének bejegyzett egyház számára történő felajánlása, annak költségvetési kiegészítése, az ennek helyébe lépő juttatás, valamint az ingatlanjáradék és annak kiegészítése. A hitéleti célú bevételek további típusait törvény állapítja meg.

(2) Az egyházi jogi személy számára nem hitéleti célra nyújtott költségvetési támogatásból származó bevételét és annak felhasználását a számvitelről szóló törvény és a könyvvizetéshez kapcsolódó egyéb jogszabályok szerint tartja nyilván.

(3) Az egyházi jogi személynek nem hitéleti célra nyújtott támogatás felhasználásának törvényességi szempontok szerinti ellenőrzését az Állami Számvevőszék végzi.

24. § Az egyházi jogi személy jogszabályban meghatározott rendben végzett tábori lelkészi, valamint börtön- és kórházlelkészi szolgálatot vagy más szolgálatot végezhet.

25. § A bejegyzett egyház és a nyilvántartásba vett egyház az általa gyakorolt vallási tevékenységhez kapcsolódó személyes adatot a belső szabálya szerint kezeli, azokat az érintett hozzájárulásával - halála esetén leszármazója hozzájárulásával - továbbíthatja vagy hozhatja nyilvánosságra.”

7. §

Az Ehtv. V. Fejezete helyébe a következő fejezet lép:

„V. FEJEZET

A JOGI SZEMÉLYISÉGGEL RENDELKEZŐ VALLÁSI KÖZÖSSÉG ÁTALAKULÁSA ÉS MEGSZÜNÉSE

26. § A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség a nyilvántartásból való törléssel szűnik meg, az azt elrendelő határozat jogerőre emelkedésének napján.

27. § (1) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség jogutódlással szűnik meg a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség képviselőjének kérelmére más jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséggel való egyesülése esetén.

(2) Ha a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségből annak tagjai kiválnak, de a nyilvántartásba vett jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség fennmarad, a kiválással keletkező új szervezetet a korábbi jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség vagyonából részesedés nem illeti meg.

(3) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség jogutód nélkül megszűnik, ha

- a) feloszlását legfőbb szerve kimondta,
- b) a bíróság megszünteti vagy
- c) a bíróság megállapítja megszűnését.

28. § (1) A bíróság az ügyész keresete alapján megszünteti azt a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséget, és elrendeli a nyilvántartásból való törlését, amelynek tevékenysége az Alaptörvénybe ütközik vagy súlyos, szándékos és többszöri törvénysértést valósított meg, illetve ha a nyilvántartásba vételt meg kellett volna tagadni.

(2) A bíróság az ügyész keresete alapján megállapítja a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség megszűnését és elrendeli a nyilvántartásból való törlését, ha tevékenységével felhagy, és vagyonáról nem rendelkezik.

29. § (1) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség jogutód nélküli megszűnése esetén vagyona – a hitelezők követeléseinek kielégítése után – az állam tulajdonába kerül, és közcélú tevékenységre kell fordítani.

(2) A vallási egyesület csak vallási egyesülettel egyesülhet és csak vallási egyesületekre válhat szét.

30. § (1) A bejegyzett egyház és a nyilvántartásba vett egyház jogutód nélküli megszűnése esetén a bejegyzett egyház és a nyilvántartásba vett egyház belső egyházi jogi személye is jogutód nélkül megszűnik.

(2) Belső egyházi jogi személy megszűnése esetén a vagyoni kérdéseket a bejegyzett egyház és a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya határozza meg.”

8. §

Az Ehtv. 31. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„31. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a tábori lelkeszi szolgálat végzésének szabályait rendeletben meghatározza.”

9. §

Az Ehtv. 10. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„10. Átmeneti rendelkezések

33. § (1) A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi .. törvény hatálybalépésekor bevett egyház a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi .. törvény hatálybalépésétől bejegyzett egyháznak minősül.

(2) A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján egyházként létrejött, a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján egyházként, illetve a 2011. évi CCVI. törvény alapján alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületként, valamint vallási tevékenységet végző szervezetként folyamatosan működő, a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi .. törvény hatálybalépésekor vallási tevékenységet végző szervezet a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi .. törvény hatálybalépésétől vallási egyesületnek minősül.

(3) A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi .. törvény hatálybalépésétől vallási egyesületnek minősül a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján egyházként létrejött olyan vallási közösség is, amelyre e törvény 2012. január 1-jétől 2012. augusztus 31-éig hatályos 34. § (1), (2) és (4) bekezdésének hatálya kiterjedt, és amely

a) e törvény 2013. szeptember 1-jétől hatályos 33. § (3) bekezdés b) vagy c) pontja szerinti, b) az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 34. cikke szerinti, vagy c) az egyházi jogállással kapcsolatos igényük érvényesítésével kapcsolatban külön jogszabályokban meghatározott törvényes határidőn belül más jogorvoslati eljárást kezdeményezett.

(4) A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény alapján alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületként, valamint vallási tevékenységet végző szervezetként létrejött, folyamatosan működő, a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi .. törvény hatálybalépésekor vallási tevékenységet végző szervezet a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi .. törvény hatálybalépésétől vallási egyesületnek minősül.

34. § (1) A 33. § (2) és (3) bekezdése szerinti vallási közösség a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi .. törvény hatálybalépésétől számított 45 napon belül kezdeményezheti a bíróságnál nyilvántartásba vett egyházként történő nyilvántartásba vételét, ha a 35. § (1) bekezdése szerinti kérelmet nem nyújtott be.

(2) Ha a 33. § (2) és (3) bekezdése szerinti vallási közösség a nyilvántartásba vett egyházként történő nyilvántartásba vételét az (1) bekezdésében foglalt határidőben kezdeményezi, ügyében a bíróság soron kívül, de legkésőbb a kérelem benyújtásától számított 30 napon belül jár el.

(3) Ha a bíróság a 33. § (2) és (3) bekezdése szerinti vallási közösséget nyilvántartásba vett egyházként nyilvántartásba veszi, a vallási közösség a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi .. törvény hatálybalépésétől nyilvántartásba vett egyháznak minősül.

(4) A 33. § (3) bekezdés szerinti vallási közösség e § szerinti nyilvántartásba vétele során a 9/D. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltétel akkor is teljesül, ha a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény hatálybalépését megelőző 3 év átlagában évente legalább négyszáz magánszemély ajánlotta fel befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint meghatározott részét.

(5) A 33. § (3) bekezdés szerinti vallási közösség e § szerinti nyilvántartásba vétele során a 15. § (2) bekezdés d) pontja szerinti feltétel akkor is teljesül, ha vele szemben a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény hatálybalépését megelőző 5 éven belül a számviteli és gazdálkodási szabályok ismételt megsértése miatt nem került alkalmazásra joghátrány.

(6) A 33. § (3) bekezdés szerinti vallási közösség esetében a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján egyházként, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény szerinti vallási közösséggé történt folyamatos működés a 9/D. § alkalmazásában a vallási egyesületként történő működés időtartamába beszámít.

35. § (1) A 33. § (2) és (3) bekezdése szerinti vallási közösség a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi .. törvény hatálybalépésétől számított 45 napon belül kezdeményezheti a bíróságnál bejegyzett egyházként történő nyilvántartásba vételét.

(2) Ha a 33. § (2) és (3) bekezdése szerinti vallási közösség a bejegyzett egyházként történő nyilvántartásba vételét az (1) bekezdésében foglalt határidőben kezdeményezi, ügyében a bíróság soron kívül, de legkésőbb a kérelem benyújtásától számított 30 napon belül jár el.

(3) Ha a bíróság a 33. § (2) és (3) bekezdése szerinti vallási közösséget bejegyzett egyházként nyilvántartásba veszi, a vallási közösség a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi .. törvény hatálybalépésétől bejegyzett egyháznak minősül.

(4) A 33. § (3) bekezdés szerinti vallási közösség e § szerinti nyilvántartásba vétele során a 9/E. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltétel akkor is teljesül, ha a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény hatálybalépését megelőző 3 év átlagában évente legalább négyezer magánszemély ajánlotta fel befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint meghatározott részét.

(5) A 33. § (3) bekezdés szerinti vallási közösség e § szerinti nyilvántartásba vétele során a 15. § (2) bekezdés d) pontja szerinti feltétel akkor is teljesül, ha vele szemben a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény hatálybalépését megelőző 5 éven belül a számviteli és gazdálkodási szabályok ismételt megsértése miatt nem került alkalmazásra joghátrány.

(6) A 33. § (3) bekezdés szerinti vallási közösség esetében a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján egyházként, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény szerinti vallási közösséggé történt folyamatos működés a 9/E. § alkalmazásában a vallási egyesületként történő működés időtartamába beszámít.

36. § (1) A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi törvény hatályba lépésének napján megszűnnek

a) az Országgyűlés előtt folyamatban lévő, vallási tevékenységet végző szervezet egyházként történő elismerésére irányuló eljárások,

b) a bíróság előtt folyamatban lévő, vallási tevékenységet végző szervezet nyilvántartásba vételére irányuló eljárások,

c) e törvény 2013. augusztus 1-jétől hatályos 14/B. § (2) bekezdés szerinti, folyamatban lévő közigazgatási hatósági eljárások,

d) az Alkotmánybíróság 6/2013. (III. 1.) AB határozata alapján folyamatban lévő egyházi nyilvántartásba vételi eljárások és

e) a 34. § szerinti vallási közösségek végelszámolására irányuló eljárások.

(2) Az (1) bekezdés a)-d) pontjai szerint megszűnt eljárások iratanyagát az Országgyűlés Hivatala, a bíróság, illetve a miniszter a 35. § (1) bekezdésében foglalt naptól számított 30 napon belül visszajuttatja a kezdeményezőhöz.

37. § (1) E törvény 2013. augusztus 1-jétől hatályos 16. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartás adatait a miniszter a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi törvény hatályba lépését követő harmadik napon a bíróság részére megküldi.

(2) A bíróság haladéktalanul, de legkésőbb a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi törvény hatályba lépését követő harminc napon belül, az (1) bekezdés szerinti adattartalommal létrehozza a 18. § (1) bekezdés szerinti nyilvántartást.

38. § A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi törvény hatályba lépését megelőző napon az e törvény 2013. augusztus 1-jétől hatályos 16. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartásban szereplő bevett egyházak és azok belső egyházi jogi személyei vonatkozásában nem minősül gazdasági-vállalkozási tevékenységnek

a) a közcélú tevékenységet szolgáló intézmény vagy sportintézmény működtetése, valamint a környezetvédelmi tevékenység folytatása,

b) az üdülő hasznosítása egyházi személy részére történő szolgáltatásnyújtás keretében,

c) az egyházi célra használt ingatlan részleges hasznosítása,

d) a temető fenntartása,

e) a környezetvédelmi tevékenységet vagy a közcélú tevékenységet szolgáló immateriális jószág, tárgyi eszköz és készlet értékesítése,

f) a környezetvédelmi tevékenységhez és a közcélú tevékenységet ellátó tevékenységhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásnyújtás, az ilyen tevékenységet szolgáló eszköz nem nyereségszerzési célú hasznosítása,

g) az államtól vagy a helyi önkormányzattól átvállalt közfeladat ellátása során létrehozott termék, jegyzet, tankönyv, kiadvány, tanulmány előállítása és értékesítése és

h) az egyházi jogi személy nevének, rövidített nevének, köznyelvben meghonosodott elnevezésének, címerének, illetve logójának más által történő használatához adott hozzájárulás.”

10. §

Az Ehtv. 55. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„55. § E törvény

a) 6-9/F. §-a az Alaptörvény VII. cikk (2) bekezdése,

b) 23. § (1) és (2) bekezdése, a 24-30. §-a, 33. §-a, 34. § (3) és 35. § (3) bekezdése az Alaptörvény VII. cikk (5) bekezdése,

c) 19/A. § (4) bekezdése, 23. § (3) bekezdése az Alaptörvény 43. cikk (4) bekezdése

alapján sarkalatosnak minősül.”

11. §

Az Ehtv. preambulumban az „Alaptörvény VII. cikk (4) bekezdése” szövegrész helyébe a „Alaptörvény VII. cikk (5) bekezdése” szöveg lép.

12. §

Hatályát veszti az Ehtv.

- a) 1. § (4) bekezdése,
- b) Melléklete.

13. §

Ez a törvény 2016. január 1-jén lép hatályba.

14. §

E törvény

- a) 3. §-a az Alaptörvény VII. cikk (2) bekezdése,
 - b) 6. §-a, 7. §-a, 9. §-a és 12. §-a az Alaptörvény VII. cikk (5) bekezdése és az Alaptörvény 43. cikk (4) bekezdése
- alapján sarkalatosnak minősül.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) átfogó módosítását célzó törvényjavaslat le kívánja zárni azokat a nyitott szabályozási kérdéseket, amelyek a jelenleg hatályos szabályozás kapcsán hazai – Alkotmánybíróság (a továbbiakban: AB) – és nemzetközi – Velencei Bizottság (a továbbiakban: VB), Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) – fórumokon felmerültek. Ezen túlmenően hosszú távú megoldást kínál a lelkiismereti és vallásszabadság maradéktalan érvényesüléséhez, valamint az állam és a vallási közösségek Alaptörvény szerinti különvált, de a közcélú feladatok ellátása terén együttműködésen alapuló működéséhez.

A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségek bejegyzése során a módosítást követően – az állami semlegesség biztosítása érdekében – nem az egyházak „elismerésére”, hanem nyilvántartásba vételükre kerülne sor, egységesen bírósági eljárásban, a törvényben meghatározott tárgyilagos és ésszerű feltételek alapján, transzparencia (pl. indokolás) és rendes bírói jogorvoslat mellett. A hatálybalépéskor *ex lege* vélelmek, illetőleg rendkívüli bírósági eljárások biztosítanak, hogy a vallási közösségek státuszuk szempontjából ne kerüljenek az eddiginél kedvezőtlenebb helyzetbe, másrészt azon, továbbra is vallási tevékenységet végző közösségek egyházi státusa megnyugtató módon rendezésre kerüljön, amelyeket a 2012. január 1-jén hatályba lépett törvényi szabályozás AB, illetve EJEB által jogsértőnek talált rendelkezései hátrányosan érintettek.

A törvényjavaslat alapelveként rögzíti, hogy minden, magát vallási közösségként definiáló közösség (jogi személyiség nélkül is) jogosult mindazon alkotmányos védelemre, amelyet az Alaptörvény a vallási közösségeknek a szabad vallásgyakorlás keretében biztosít.

A törvényi szabályozás – szervezeti formájától, jogállásától, vagy elnevezésétől függetlenül – valamennyi, elsődlegesen vallási tevékenységet végző közösségre, azaz vallási közösségre vonatkozóan biztosítja az állam semlegességét, az állam és a vallási közösségek elválasztását, együttműködését és ennek kereteit; a vallási közösségek széles körű autonómiáját; a vallási közösségek szabad önrendelkezését (szervezeti forma, elnevezés szabad megválasztása) és a vallási közösségek egyenjogúságát és a diszkrimináció tilalmát.

A törvényjavaslat – az Ehtv. korábbi szabályait részben megtartva, részben több helyen módosítva – rögzíti a vallás- és lelkiismereti szabadságot; a vallási közösségek nyilvántartásba vételének feltételeit, eljárását (amelynek során érvényesülnie kell a tárgyilagosság és ésszerűség, továbbá a tisztességes eljáráshoz, valamint a jogorvoslathoz való jog követelményének); a társadalmi elfogadottság mértékére vonatkozó feltételeket (hívók létszáma, működési idő); a hitéleti tevékenység finanszírozásában való állami részvétel alapelveit (diszkrimináció tilalma) és a vallási közösségek törvényes működését biztosító intézményi és eljárási feltételeket.

A törvényjavaslatban foglalt új magyar egyházi szervezetrendszer széleskörű autonómiát és a hitéleti tevékenységükhöz támogatást biztosít a vallási közösségeknek, elismeri azok társadalmi szerepvállalását, mindazonáltal az állam és a vallási közösségek közfeladatok terén

való együttműködése vonatkozásában fenntartja az állam döntési jogát arra vonatkozóan, hogy – objektív okokból, a társadalmi elfogadottság, beágyazottság, illetve az egyházügyi hagyományok alapján – kivel és milyen, a társadalmi igényekhez igazodó területeken kíván szorosabban együttműködni a közfeladatok megvalósításában. Alapelvként rögzíti, hogy minden, magát vallási közösségként definiáló közösség (jogi személyiség nélkül is) jogosult mindazon alkotmányos védelemre, amelyet az Alaptörvény a vallási közösségeknek a szabad vallásgyakorlás keretében biztosít.

Bármely vallási közösség (legalább 10 fős taglétszám esetén) vallási egyesületté és így jogi személlyé alakulhat (az egyesülési jog alapján, ugyanakkor a többi vallási közösséghez hasonlóan az egyházügyi törvényben rögzített alkotmányos védelmet is élvezve, mint vallási közösség). A vallási egyesületek közhasznú szervezetként közfeladatok ellátásában is részt vállalhatnak.

A már egyházi státussal rendelkező nyilvántartásba vett egyháznak a vallási egyesületnél már jóval nagyobb a társadalmi támogatottsága. A szabályozás legalább 1000 fős taglétszámot, vagy az szja 1%-os felajánlások alapján is igazolható társadalmi támogatottságot (400 szja 1%-os felajánlás 3 év átlagában) rögzít, és legalább 5 éves vallási egyesületként való működést ír elő.

A nagy társadalmi elfogadottsággal bíró, legalább 10.000 magyarországi lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező tagot magában foglaló (vagy 5 év átlagában legalább 4000 egyházi 1%-os szja felajánlással rendelkező), és hosszú ideje jogszerűen működő vallási közösségeket a bíróság bejegyzett egyházként veszi nyilvántartásba. Az elvárt működési időtartam legalább 20 éves magyarországi, vagy legalább 100 éves szervezett nemzetközi működés.

Az állam és a vallási közösségek együttműködése terén az állam a közfeladatok ellátása érdekében (figyelemmel a társadalmi igényekre és a partnerek készségére és lehetőségeire is) a vallási közösségekkel egyes részterületekre vonatkozó egyedi megállapodásokat, a történelmi múltjuk, társadalmi elfogadottságuk, szervezettségük és társadalmi feladatvállalásuk (tehát ésszerű és objektív feltételek) alapján a bejegyzett egyházakkal pedig átfogó jellegű együttműködési megállapodásokat is köthet. A bejegyzett egyházakkal részben már meglévő (pl. az Apostoli Szentszékkal megkötött nemzetközi megállapodás), vagy a jövőben kötendő átfogó stratégiai együttműködési megállapodások rögzítésére – védelmük, jelentőségük és időtállóságuk okán – törvényben kerülne sor.

A törvényjavaslatban alappal fedezhetők fel az a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról 1990. évi IV. törvény elemei, ugyanúgy, mint a 2011. évi szabályozás által követett célok (visszaélések megakadályozása), de az elképzelések visszautalnak a történeti alkotmányra, a nemzeti identitás részét képező korábbi, alapvetően a XIX. századtól fennálló magyar (és európai) egyházügyi hagyományokra is.